

Uchwała nr 171/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 30 grudnia 2024 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały nr VII.51.2024 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Iwona Kudła, Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Monika Różycka (sprawozdawca)

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) po zbadaniu w dniu 30 grudnia 2024 roku uchwały nr VII.51.2024 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności

stwierdza nieważność ww. uchwały w części dotyczącej § 4 ust. 1 pkt 3 i pkt 5 oraz § 4 ust. 2 pkt 3 i pkt 5 z powodu naruszenia art. 6k ust. 1 pkt 2 w związku z art. 6j ust. 3 oraz art. 6k ust. 2a pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.).

Uzasadnienie

Uchwała nr VII.51.2024 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 2 grudnia 2024 roku i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 30 grudnia 2024 roku.

O terminie posiedzenia powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium nie wzięli udziału przedstawiciele Gminy Imielno.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło w przedmiotowej uchwale istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności w części.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Rada Gminy w Imielnie uchwałą nr VII.51.2024 z dnia 28 listopada 2024 r. w § 4 ust. 1 i 2 postanowiła:

„1. Ustala się stawki opłaty za jeden pojemnik i worek o określonej pojemności od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, które zbierane są w sposób selektywny:

- 1) Za pojemnik o pojemności 120 litrów – **6,00 zł**
- 2) Za pojemnik o pojemności 240 litrów – **12,00 zł**
- 3) Za pojemnik o pojemności 1100 litrów – **58,00 zł**
- 4) Za pojemnik o pojemności powyżej 1100 l – **0,05 zł** za każdy litr pojemnika
- 5) Za worek o pojemności 120 litrów – **18,00 zł**

2. Ustala się stawki opłaty podwyższonej za jeden pojemnik i worek o określonej pojemności od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, którzy nie wypełniają obowiązku zbierania odpadów sposob selektywny:

- 1) Za pojemnik o pojemności 120 litrów – **18,00 zł**
- 2) Za pojemnik o pojemności 240 litrów – **36,00 zł**
- 3) Za pojemnik o pojemności 1100 litrów – **174,00 zł**
- 4) Za pojemnik o pojemności powyżej 1100 l – **0,15 zł** za każdy litr pojemnika
- 5) Za worek o pojemności 120 litrów – **54,00 zł**”.

Z powyższych zapisów wynika, że w uchwale zastosowano różnicowanie stawek opłaty za pojemnik i worek o pojemności 120 litrów, uzależniając ich wysokość od tego, czy odpady komunalne będą zbierane w pojemniku czy w worku, zarówno w przypadku odpadów zbieranych w sposób selektywny (§ 4 ust. 1 pkt 1 i pkt 5), jak i w sytuacji gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny (podwyższona stawka - § 4 ust. 2 pkt 1 i pkt 5).

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (dalej zwanej: u.c.p.g.) rada gminy w drodze uchwały ustali stawkę opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości. Stosownie do brzmienia art. 6j ust. 3 u.c.p.g w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2 u.c.p.g..

Przepis ten upoważnia radę gminy do ustalenia, w drodze uchwały, stawki opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości. Wykonując delegację ustawową rada gminy winna zatem określić stawkę opłaty za pojemnik lub za worek o określonej pojemności w wysokości mieszczącej się w granicach stawek ustawowych, przy uwzględnieniu jedyne go kryterium, jakim jest pojemność.

Przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w ocenie Kolegium Izby nie dają radzie gminy uprawnienia do różnicowania ustalanych stawek w zależności od typu zbiornika, w którym gromadzone są odpady (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu sygn. akt I SA/Wr 702/22 z dnia 20 kwietnia 2023 r.).

Określając stawki opłaty za worek na odpady komunalne o pojemności 120 litrów inne niż stawki opłaty za odpady komunalne w pojemniku o tej samej pojemności, Rada Gminy w Imielnie w sposób istotny naruszyła zakres ustawowego upoważnienia zawartego w art. 6k ust. 1 pkt 2 w związku z art. 6j ust. 3 u.c.p.g.

W dalszej kolejności Kolegium Izby wskazuje, iż na podstawie art. 6k ust. 2a pkt 5 u.c.p.g. rada gminy ustala stawki opłat w wysokości nie wyższej niż maksymalne stawki opłat, które za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny wynoszą za miesiąc w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 3 - 1,3% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemniki lub worki o pojemności 120 l przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości; za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności stawki opłat ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności. Zgodnie natomiast z art. 6k ust. 3 rada gminy określi stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy odpowiednio na podstawie art. 6k ust. 1 albo w art. 6j ust. 3b u.c.p.g..

Kolegium Izby stwierdza, że Rada Gminy w Imielnie, wypełniając ustawowy obowiązek, w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, zobligowana była ustalić stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla pojemników o mniejszej lub większej pojemności w wysokości proporcjonalnej do stawki dla pojemników o pojemności wynoszącej 120 l.

Zatem w ocenie organu nadzoru konstrukcja przepisu art. 6k ust. 2a pkt 5 u.c.p.g wymaga najpierw określenia w prawidłowy sposób stawki opłaty za worek lub pojemnik o pojemności 120 litrów, a następnie określenia stawki opłaty za pojemnik lub worek o innej pojemności, przy czym stawka ta musi być ustalona proporcjonalnie do ich pojemności.

Postanowienia zawarte w § 4 ust. 1 pkt 3 przedmiotowej uchwały w odniesieniu do pojemności 1100 l nie uwzględniają zasady proporcjonalności w odniesieniu do stawki opłaty wynoszącej 6 zł za pojemnik o pojemności 120 l. W konsekwencji w nieprawidłowej wysokości ustalono również stawki opłaty podwyższonej jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny określonej w § 4 ust. 2 pkt 3 ww. uchwały.

Kolegium Izby stwierdza, że ustalenie przez Radę Gminy w Imielnie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od pojemnika o pojemności 1100 l nastąpiło z naruszeniem zasady proporcjonalności, poprzez co w sposób istotny naruszono przepis art. 6k ust.2a pkt 5 i ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Za istotne naruszenie przyjmuje się podjęcie uchwały przez niewłaściwy organ, brak podstawy prawnej do podjęcia uchwały określonej treści, niewłaściwe zastosowanie przepisu prawa będącego podstawą prawną uchwały, naruszenie procedury podjęcia uchwały. Wskazuje się nadto, że stwierdzenie nieważności uchwały może nastąpić tylko wtedy, gdy uchwała pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 16 kwietnia 2019 r., sygn. akt VIII SA/Wa 147/19).

Zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych, przyjęć należy, iż do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały bądź zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy naruszenia: przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97).

Mając na względzie powyższe ustalenia faktyczne i prawne Kolegium RIO w Kielcach postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka